

یار صادق

ویژه هشتمین سالگرد رحلت آیت‌الله عباس واعظ طبسی
تولیت فقید آستان قدس رضوی

ویژه فرهنگ و معارف رضوی

| سال چهارم | ویژه نامه ۸۴۹ |

حفظ اموال آستان قدس تلاش‌های فراوانی انجام داد و با احیای موقوفات، آن را از نذورات جدا کرد. در زمان او آستان قدس رضوی توسعه هفت برابر داشت و از ۱۲ هکتار به ۹۰ هکتار رسید. او در بخشی از خاطراتش چنین می‌نویسد: «دفترچه‌ای داشتم که مخارج روزانه، هفته و ماهانه را می‌نوشتم و حتی اگر یک ریال هم به کسی کمک می‌کردم در دفترچه بنده منعکس می‌شد و الان من این دفترچه‌ها را دارم». ساخت دو دانشگاه با فضایی بیش از ۳۴ هزار مترمربع و ۱۷ رشته تحصیلی، ۹۸ هزار مترمربع فضای آموزشی در قالب بنیاد فرهنگی رضوی، اهدای ۳۷۰ هزار مترمربع به آموزش و پرورش، ساخت ۵۷ هزار مترمربع فضای آموزشی، ایجاد مؤسسه به‌نشر با هزار و ۱۳۰ عنوان کتاب، ساخت ۳۶ کتابخانه جدید و توسعه کتابخانه مرکزی آستان قدس و گردآوری ۸۰ هزار جلد کتاب خطی و چاپ سنگی و افزایش کتاب به بیش از ۲ میلیون جلد از فعالیت‌های سازمان تحت مدیریت او بود؛ ضمن اینکه هلدینگ آستان قدس رضوی علاوه بر اشتغال‌زایی در شرق کشور، به عنوان یکی از نمونه‌های مدیریت موفق اسلامی شناخته می‌شود.

■ عروج آسمانی

سرانجام آیت‌الله عباس واعظ طبسی صبح روز جمعه ۱۴ اسفند ماه پس از ۸۰ سال تلاش برای خدمتگزاری به زائران بارگاه منور رضوی و مجاهدت در راه دین و انقلاب در مشهد مقدس چشم از جهان فرو بست و به ملکوت اعلی پیوست. آرزوی او برای حضور دوست دیرینش محقق شد و رهبر معظم انقلاب برای مراسم خاکسپاری و اقامه نماز بر پیکر او راهی مشهد شدند و تا آخرین لحظه دفن این مرحوم بر بالای قبر یار صادق خود در کنار مضجع شریف حضرت رضاع) حضور داشتند.

خوب است سوگندی یاد کنیم که این سوگند کاملاً تعهدآور باشد. نخستین بار این سوگند بین من و آقا بود. ما سوگند یاد کردیم در این قسم، قصد انشا داشته باشیم و متعلق سوگندمان هم این بود که برای تشکیل حکومت اسلامی و مرجعیت امام(ره) تلاش کنیم.

■ فعالیت‌های اجرایی پس از انقلاب

در ۱۵ فروردین ۱۳۵۹ امام خمینی(ره) در حکمی او را به عنوان تولیت آستان قدس رضوی منصوب کردند و آیت‌الله طبسی، نماینده ولی‌فقیه در استان خراسان هم شد. در بخشی از این حکم آمده بود: «نظر به سابقه جناب عالی در اداره امور آستانه مقدسه حضرت ثامن(ع) و اعتمادی که در این باره به جناب‌عالی می‌باشد، به سمت تولیت آن آستانه مقدسه منصوب می‌شوید... لازم به تذکر است هیچ یک از نهادهای جمهوری اسلامی مانند جهاد سازندگی و همچنین وزارت ارشاد ملی یا اشخاص عادی حق دخالت در موقوفات و سایر متعلقات آستان قدس را ندارد».

امام(ره) در سال ۶۷ مجدداً حکم تولیت آستان قدس رضوی را به او دادند و نوشتند: «جناب عالی از چهره‌های درخشان مدیریت و انقلاب اسلامی به‌خصوص در استان خراسان می‌باشید». با رحلت رهبر کبیر انقلاب در خرداد ۶۸، حضرت آیت‌الله خامنه‌ای نیز واعظ طبسی را بر تولیت آستان قدس رضوی ابقا کردند. او در سال ۷۵ با حکم رهبر معظم انقلاب به عضویت مجمع تشخیص مصلحت نظام درآمد و تا پیش از درگذشت، عضو این مجمع بود.

■ خدمات مخلصانه در آستان قدس رضوی

آیت‌الله واعظ طبسی پس از مسئولیت تولیت آستان قدس رضوی، نظام نوین اداری اسلامی را در آن ایجاد کرد، برای

■ بزرگمردی از شهر خورشید

آیت‌الله عباس واعظ طبسی در بهمن ماه سال ۱۳۱۴ در مشهد مقدس و در خانواده‌ای مذهبی متولد شد. پدرش شیخ غلامرضا واعظ طبسی از روحانیون تأثیرگذار زمان خود به شمار می‌آمد. او پس از گذراندن تحصیلات ابتدایی و متوسطه به تحصیل در علوم حوزوی علاقه‌مند شد و در سن ۱۶ سالگی با حضور در حوزه علمیه مشهد دروس مقدمات، سطح و خارج را در محضر استادان این حوزه گذراند.

■ مردی از نسل واعظان

پدر آیت‌الله واعظ طبسی از مبلغان تراز اول کشور و یکی از خطباء و سخنوران توانا و زاهد مشهد بود که سال‌ها در این شهر منبع فیوضات بسیاری برای مردم به شمار می‌رفت. آیت‌الله طبسی در یک سالگی پدرش را از دست داد و دوران کودکی را با سرپرستی مادر پشت سر گذاشت. در دیداری که آیت‌الله واعظ طبسی با امام(ره) داشت، امام(ره) در خصوص پدر ایشان چنین فرمود: «من به شما از دو حیث ارادت دارم؛ به خاطر خودتان و به خاطر مرحوم والدتان. چه بسیار افرادی از این جلسات، آقا مطلبی را فرمودند و به دنبال آن من این بحث را مطرح کردم که برای اینکه انگیزه ما ۱۰۰ درصد خالص باشد و دنبال هیچ چیز جز مسائل مربوط به مبارزات نباشیم، ویژه‌ای داشت».

■ فعالیت‌های سیاسی پیش از پیروزی انقلاب

آیت‌الله واعظ طبسی پیش از انقلاب برای استقرار حکومت اسلامی و مرجعیت حضرت امام(ره) با آیت‌الله العظمی خامنه‌ای هم‌قسم شد. او در این باره چنین می‌گوید: «در یکی از این جلسات، آقا مطلبی را فرمودند و به دنبال آن من این بحث را مطرح کردم که برای اینکه انگیزه ما ۱۰۰ درصد خالص باشد و دنبال هیچ چیز جز مسائل مربوط به مبارزات نباشیم،

امید حسینی‌نژاد | «فقط به عنوان انعکاس و انتقال یک آرزو و احساس می‌نویسم والا توجه دارم در شرایط فعلی تحقق این آرزو کاری تقریباً غیر قابل امکان است. پیش از آنکه رهبر معظم انقلاب اسلامی و ولی امر امت اسلام حضرت آیت‌الله خامنه‌ای (ادام الله ظله علی رؤس المسلمین) در سمت ریاست جمهوری اسلامی و رهبری و امامت مسلمین برگزیده شوند در نوشته‌ای آوردم که به خاطر عشق، ارادت و علایق ویژه‌ای که نسبت به معظم‌له احساس می‌کنم دوست دارم حضرت ایشان در مراسم تشییع و تدفین این بنده بی‌مقدار ولو مقداری اندک شرف حضور یابند که بدیهی است در وضع موجود چنین انتظاری نمی‌تواند منطقی و قابل توجیه باشد. از دعا و توسلانی که به ساخت مقدس حضرت ولی عصر (روحی و روح العالمین لثراب مقدمه الفداء) دارند بهره گیرم و در مظان اجابت منظور و مشمول توجهاتشان باشم». این سخنان بخشی از وصیت‌نامه یار امام(ره) و رهبر معظم انقلاب مرحوم آیت‌الله عباس واعظ طبسی است. همو که پیش از انقلاب سالیان سال در این شهر به مبارزه با رژیم ستشاهی پرداخت و شانه به شانه رهبر معظم انقلاب و شهیدهای نژاد به مبارزات خود ادامه داد.

به مناسبت هشتمین سالگرد درگذشت تولیت فقید آستان قدس رضوی و برای ارچ‌گذاری به مقام آیت‌الله عباس واعظ طبسی کتابی به همت سازمان علمی و فرهنگی آستان قدس رضوی برای مراسم سالگرد ایشان شامل مصاحبه‌ها و یادداشت‌هایی از مراجع، علما و شخصیت‌های سیاسی و فرهنگی که سال‌ها با ایشان مراوده داشته‌اند، آماده‌سازی شده است. در ادامه بخشی از مطالب این کتاب در قالب این ویژه‌نامه در اختیار خوانندگان قرار می‌گیرد.